

مدرسه ماه زنجان حوزه

مدرسه ماه

مقصد ۵

۶۶ گفتار « آشنایی با حوزه علمیة امام صادق (ع) زنجان

۶۶ تاریخچه « شاگردانی که به خانه باز گشتند

۶۸ نقش تاریخی روحانیت زنجان از قاجار تا امروز

۶۸ یاد « حضرت آیت الله موسوی زنجانی (ع)

۶۹ گفتگو « معرفی حوزه علمیة خواهران الزهرا (ع)

دیار «زنجان» شهری تاریخی با فرهنگی دیرپاست و مطالعه احوال گذشته و اکنون این دیار از حضور پرننگ عالمان و روحانیان مجاهد و بیدار زنجانی در فراز و نشیب تاریخ ایران حکایت می کند. حضور فعالانه در جنبش مشروطه، مبارزه با کشف حجاب رضاخانی، حضور فعال در پیروزی انقلاب اسلامی، تقدیم دهها شهید روحانی، حضور مراجع بزرگوار چون آیت الله شبیری زنجانی همه و همه بر پویایی حوزه های علمیه این شهر دلالت دارد. آنچه در پی می آید، گرچه بسیار اندک است؛ اما می تواند گوشه هایی از دیروز و امروز حوزه علمیه زنجان را پیش روی شما بگذارد.

حجت الاسلام و المسلمین
اسلامی، مدیر مدرسه
امام صادق

آشنایی با حوزه علمیه امام صادق علیه السلام زنجان

اهالی زنجان قرار گرفت. ساختمان حوزه، دارای سه طبقه و حدود ۶۰ حجره جهت اسکان طلبه‌هاست و همچنین امکاناتی همچون ۱۲ مدرس (کلاس درس)، اتاق مشاوره، اتاق استادان، پایگاه بسیج طلبه‌ها، صندوق قرض الحسنه جواد الائمه، کتابخانه‌های بزرگ با حدود ۵ هزار جلد کتاب دارد. کافی‌نتی مجهز به ۱۴ دستگاه رایانه نیز در مدرسه وجود داشته و امکان استفاده پژوهشی از بیش از ۵۰ نرم‌افزار مربوط به علوم حوزوی و دینی در این کافی‌نت برای طلبه‌ها فراهم شده است. سالن غذاخوری که استفاده ورزشی نیز دارد، و آشپزخانه که سرویس

حوزه علمیه امام صادق علیه السلام زنجان، یکی از دو حوزه علمیه‌ای است که در حال حاضر، تحت برنامه‌های مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، به فعالیت مشغول است و در حدود دویست و اندی طلبه در مقطع سطح یک (پایه‌های اول تا ششم) آن به تحصیل اشتغال دارند. استادان معظمی که امر تدریس و تربیت طلبه‌ها را بر عهده دارند، ۲۵ نفر هستند که برخی از ایشان از تجربه و سابقه چند دهه‌ساله برخوردارند. بنای این مدرسه بر اساس وقفنامه آن، به حدود سیصد سال پیش می‌رسد. در سال ۱۳۶۴ مورد توجه و اهتمام روحانیان و کمک‌های مردمی

تاریخچه

رضا تاران

نگاهی به حوزه علمیه زنجان در گذر زمان

شاگردانی که به خانه باز گشتند

او بوده است.

قدیمی‌ترین مسجد و مدرسه از این نوع «مسجد میرزائی بالا» در داخل بازار واقع است که تاریخ احداث ساختمان آن به دوره‌های پیش از قاجاریه می‌رسد. در کنار این مسجد، اتاق‌های کوچک برای سکونت طلبه‌ها ساخته شده‌است.

دومین مسجد و مدرسه، بنای قدیمی و وسیعی است که در مرکز شهر واقع شده و به نام «مسجد سید» شهرت یافته است. بخشی از مغازه‌های بازار قیصریه، از موقوفات این مسجد به شمار می‌رود.

مسجد و مدرسه میرزائی پایین، معروف به آقاجفی و مدرسه ولی عصر علیه السلام، مسجد و مدرسه خانم نیز از مساجد و مدارس زنجان محسوب می‌شود. در آستانه انقلاب اسلامی، مدیریت و امامت مدرسه ولی عصر علیه السلام با مرحوم حاج سید هاشم موسوی بود و در قضایای انقلاب، بزرگ‌ترین مرکز انقلابی و دینی در زنجان محسوب می‌شد. یادگشت مرحوم موسوی، اداره آن به شورای مدیریت حوزه علمیه زنجان محول شد. حجره‌های آن در دو طبقه با معماری خاصی ساخته شده و کف مسجد آن بسیار پایین‌تر از حیاط مدرسه است.

مدرسه و مسجد نصرالله خان نیز از مراکز علمی بسیار مهم زنجان بوده که به اهتمام امام جمعه محترم زنجان در مساحتی وسیع‌تر از پیش بازسازی و مدرسه امام صادق علیه السلام نامیده شد که مرکز اصلی حوزه علمیه فعلی زنجان است.

به منظور احیای حوزه کهن زنجان، نخستین جلسات در سال ۱۳۵۹ با حضور تعدادی از علما و مدرسین حوزه علمیه زنجان تشکیل شد تا سر و سامانی به حوزه داده شود. هسته اولیه حوزه علمیه در دوره جدید در مسجد ولی عصر که مرکز انقلاب اسلامی در زنجان است، تشکیل شد. از منظر تشکیلاتی، حوزه علمیه زیر نظر واحد نوبی آموزشی تبلیغات اسلامی قرار می‌گرفت و البته با اشراف تعدادی از مدرسین که شورای سرپرستی نامیده می‌شد، سر حرم بیوک آقاخانی، مرحوم سید مجتبی موسوی، مصطفی ناسری، ابوالفضل بهرام‌پور، و دونفر از معتمدین: مرحوم حاج ابراهیم سنمار و حاج احمد نسیمی.

اما پیشرفت کار با کندی انجام می‌گرفت. چرا که برخی از مدرسین و طلبه‌ها تمایلی به تمرکز نداشتند، شورا از طریق شهری به این تمرکز را دنبال کرد. مرحوم سید محمود موسوی قافله‌باشی مقسم شهری به امام موافقت کردند تا شهری به رافقط برای طلبه‌هایی بپردازد که تحت برنامه قرار گیرند، این تدبیر تا حدی پاسخ‌گو بود و به مرور تمرکز

حوزه علمیه زنجان پیش از انقلاب اسلامی، به صورتی پراکنده، تربیت طلبه‌های علوم دینی را بر عهده داشت، تعدادی از طلبه‌های علاقه‌مند پیشنهاد تدریس درسی را به استادی ارائه کرده و استاد نیز آن کتاب را برای ایشان تدریس می‌کرد. ممکن بود تعداد شاگردان یک استاد کمتر از پنج نفر باشند و البته بودند استادانی که شاگردان بیشتری داشتند. اطراف حیاط برخی از مساجد، حجره‌هایی ساخته شده بود که به همراه مسجد، مدرسه علمیه‌ای را تشکیل می‌داد و هر مدرسه، مسجد متولی خاص خود را داشت که حجره‌ها در اختیار او بود و طلبه‌ها برای اقامت در حجره مسجد باید با متولی به توافق می‌رسیدند، برای حمایت از طلبه‌ها، شهریه منظمی در کار نبود و آنها به سختی روزگاری گذرانده، آنها به صورت جزیره‌ای اداره می‌شدند و تمرکزی هم در کار نبود. در زنجان مساجد و مدارس قدیمی، نشانگر وجود مستمر حوزه علمیه و تعلم علوم دینی در آنهاست. ویژگی اصلی مدارس قدیمی زنجان، این است که همه آنها به همراه ساختمان یک مسجد احداث شده‌اند؛ به همین دلیل، مدارس قدیمی، به نام مسجد نیز خوانده می‌شدند. مثلاً: مسجد چهل ستون، که مدرسه چهل ستون هم نامیده می‌شد. علاوه بر طلبه‌ها، مردم نیز به هنگام نماز، از مسجد این مدارس استفاده می‌کردند.

مدرسه امام صادق علیه السلام در حدود سال ۱۳۶۰ ق به دست فقیه نامدار، علامه آخوند ملا علی زنجانی احداث شده و دارای یک مسجد بزرگ با چهل ستون استوار و حدود ۱۱ حجره مسکونی برای طلبه‌ها بوده که در سال‌های اخیر، حجره‌های واقع در سمت غربی آن در دو طبقه، به سبک جدید بازسازی شده است.

حوزه علمیه زنجان، با احداث این مدرسه و تدریس علامه قارپوز آبادی در آن، رونق کامل گرفت و افزون بر طلبه‌های بومی، طلبه‌های اردبیل و خلخال و قفقاز را نیز در خود پذیرفت. به طوری که بسیاری از بزرگان آن نواحی تحصیلات مقدماتی و سطوح را در این حوزه گذرانده و سپس رهسپار عتبات مقدسه می‌شدند که از آن جمله از میرزا محسن مجتهد اردبیلی، سید یونس اردبیلی، مرحوم فاضل قفقازی (پدر آیت‌الله العظمی فاضل لنکرانی)، شیخ محمدباقر خالخال (مؤلف کتاب ثعلبیه) را می‌توان نام برد. قارپوز آبادی فقیه بسیار برجسته و بزرگی بوده که آثار علمی و قلمی ارزشمندی چون کتاب صیغ العقود و معدن الاسرار و نظام‌الفراند (دوره کامل فقه استدلالی) از او به یادگار مانده است. چنان که آخوند ملا قربان علی زنجانی نیز، یکی از شاگردان و برکات

منتخب

تعداد زیاد

حجره‌ها، این امکان را فراهم می‌کند تا طلبه‌های بیشتری جذب حوزه شوند، علاقه‌مندان برای ورود به حوزه بیشتر شده‌اند، به گونه‌ای که در آزمون ورودی برای حوزه، در اواخر دهه هفتاد، نزدیک به هزار نفر در آزمون استانی شرکت می‌کنند

هر سه وعده غذای روزانه طلبه‌ها را بر عهده دارد، از بخش‌های دیگر مدرسه هستند.

برنامه‌های فرهنگی و اخلاقی بسیاری در حوزه علمی امام صادق (ع) برقرار است. برگزاری نماز جماعت، اجرای سخنرانی کوتاه به وسیله طلبه‌ها پس از نماز ظهر، بررسی و مطالعه برنامه‌ریزی شده آثار شهید مطهری، تحت عنوان دفتر مطالعات آثار شهید مطهری با بیش از ۶۰ نفر عضو، بررسی و مطالعه کتاب ولایت فقیه حضرت آیت‌الله جوادی آملی به وسیله طلبه‌های پایه پنجم و ششم، برگزاری کلاس

آموزش خط تحریری برای طلبه‌های ورودی، قرائت روزانه دو صفحه از قرآن کریم پس از نماز عشاء با حضور قاریان مدرسه، برگزاری دروس اخلاق، به صورت جداگانه هر هفته یک جلسه برای هر پایه، برگزاری کلاس کامپیوتر با ظرفیت ۶۰ کارآموز برای طلبه‌های مدرسه، اجرای برنامه‌های پژوهشی (کلاس‌های روش تحقیق و دریافت مقاله از تمام طلبه‌های مدرسه، در هر سال تحصیلی)، برنامه تصحیح قرائت قرآن، نماز و دعا و چاپ فصلنامه «طیبات» که معاونت پژوهش حوزه متولی این امر است، از جمله فعالیت‌های فرهنگی و اخلاقی مدرسه هستند.

شکل می‌گرفت. در سال ۶۱ هجرت الاسلام اشعری مسئول وقت امور شهرستان‌های حوزه علمی قم، به زنجان سفر کرد و در مذاکره با شورای سرپرستی توافق شد که حوزه زنجان زیر نظر حوزه علمی قم اداره شود. حوزه علمی زنجان در دهه شصت با فراز و نشیب‌هایی همراه بود، در این دوره بیشتر طلبه‌ها با پنجم ابتدایی وارد حوزه شدند، البته کسانی نیز با سیکل و به ندرت با دیپلم استادانی نیز در این دوره در حوزه مشغول تدریس بودند، کسانی چون: شیخ بیوک خاتمی، شیخ تقی خاتمی، شیخ ابراهیم محمدی اصل، مرحوم قائمی، حاج آقای مصطفوی، شیخ توکل بیات، سید ابوطاهر علوی و ...

هفتاد، نزدیک به هزار نفر در آزمون استانی شرکت می‌کنند و حوزه باید به گزینش اقدام کند و تعداد معدودی را بپذیرد و این مسئله به بهبود کیفیت کار کمک می‌کند. در اواخر دهه هفتاد تعداد طلبه‌های مشغول به تحصیل در حوزه، به دوپست نفر می‌رسد، طلبه‌های فارغ‌التحصیل، برای ادامه تحصیل به قم مهاجرت می‌کنند، اما از اوایل دهه هشتاد با فعالیت مجدد مدرسه سید، دروس دوره سطح نیز برگزار می‌شود و برخی از طلبه‌ها نیز تحصیلات خود را در زنجان ادامه می‌دهند. اما تحولات سال‌های اخیر و استانی شدن مدیریت حوزه‌ها، تغییراتی را در حوزه علمی زنجان به جا گذاشته است، برخی از طلبه‌هایی که روزگاری به عنوان شاگرد، در حوزه زنجان درس می‌خواندند، به زنجان برگشتند تا دین خود را ادا کرده و البته شاهد شروع دوره‌های جدید در تاریخ حوزه علمی زنجان باشند. نکته مهم اینکه مرحوم آیت‌الله موسوی، امام جمعه فقید زنجان، به عنوان متولی حوزه علمی زنجان در این سال‌ها نقش موثری ایفا کردند. حوزه زنجان در این سال‌ها به دست این مدیران اداره می‌شد. شیخ بیات‌الله بیات، شیخ ابوالفضل مصطفوی، شیخ علی حسینی، شیخ علی صالحی، شیخ سلطان علی اصحابی، شیخ حسن بیات و شیخ امیر اسلامی، در سال‌های اخیر همایشی با عنوان فارغ‌التحصیلان حوزه زنجان برگزار شد. این همایش شاهد حضور شخصیت‌ها و طلبه‌های فاضلی بود که حاصل سال‌ها کار علمی و تربیتی این حوزه بوده‌اند.

از ابتدای دهه هفتاد انسجام برنامه‌ها قدری بهتر می‌شود، علاقه‌مندان باید حتماً سوم راهنمایی را تمام کرده و در آزمون ورودی شرکت کنند و مصاحبه شفاهی را نیز پشت سر بگذارند. از سوی دیگر مرکز مدیریت حوزه علمی قم نیز، وضعیت بهتری یافته و کنترل بیشتری را اعمال می‌کند. امتحانات پایان سال با کیفیت بهتری برگزار می‌شود. حوزه علمی زنجان نیز ساختمان جدیدی را با نام مدرسه امام صادق (ع) تدارک دیده است. امکانات نسبتاً خوب این مدرسه در بهتر شدن اوضاع مؤثر است. تعداد زیاد حجره‌ها، این امکان را فراهم می‌کند تا طلبه‌های بیشتری جذب حوزه شوند، علاقه‌مندان برای ورود به حوزه بیشتر شده‌اند، به گونه‌ای که در آزمون ورودی برای حوزه، در اواخر دهه

عصری طلایی در حوزه‌های کهن

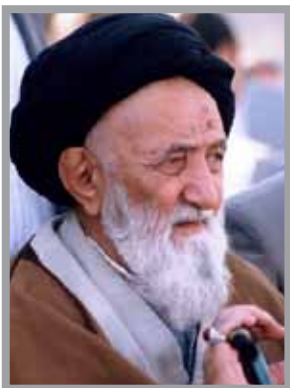
که در قضیه کشف حجاب نیز این روحانی محبوب، مورد آزار و اذیت دولتمردان رضاشاه قرار گرفت و به وی فشار آوردند تا به کشف حجاب نزدیکانش تن دهد.

در زنجان منزل آقایان علما نیز اغلب مانند یک مدرسه مورد استفاده بوده است. مثلاً منزل آخوند ملاقریان علی زنجانی، از روحانیان بزرگ و مشروعه‌خواه - که اکنون در کنار مدرسه چهل ستون به صورت حسینیه درآمده - نمونه بارز این بیوت است که هم محل درس حجت‌الاسلام، هم محل قضاوت آن مرحوم، و هم منزل مسکونیش بوده است. محتهدان

پرداخته‌اند. پدر وی، معروف به امام زنجانی، در سال ۱۳۰۴ به عنوان نماینده مردم زنجان در مجلس مؤسسان، ضمن مخالفت با انقراض سلطنت قاجار و تأسیس حکومت پهلوی، جلسه را ترک کرد. همان جلسهای که مدرس، مصدق و چند نماینده دیگر نیز در آن با سلطنت‌رضاخان پهلوی مخالفت کرده بودند. دوران زعامت آیتالله میرزا محمود زنجانی (امام زنجانی) با سيطرة توده‌های‌ها در زنجان و آذربایجان هم‌زمان بود و باران جعفر پیشه‌وری در حزب دموکرات آذربایجان، با این مجتهد بزرگ شهر روابط تیره‌ای داشتند. همان‌گونه

مسجد جامع زنجان به دست یک شاهزاده قاجاری که شیفته آیتالله سید محمد حسینی زنجانی (جد اعلاى آیتالله عزالدین زنجانی) شده بود، ساخته شد تا مرکز تدریس، اقامه نماز و مراجعات مردمی این مجتهد والا مقام باشد. اکنون نیز این مسجد در میان مردم زنجان به مسجد سید شناخته می‌شود که یادآور جد اعلاى آیتالله تبعیدی است. از همان زمان، این مسجد به مرکزی بزرگ بدل شد که تأثیرات مهمی در تاریخ معاصر گذارد. اجداد آقا سیدعزالدین در یکی دو قرن گذشته در همین مسجد به اقامه نماز و موعظه

یاد

یادی از فقیه مجاهد، حضرت آیتالله موسوی زنجانی
متولی فقیه حوزه علمیة زنجان

بنای نوساز یک امامزاده!

خویش، از نمایندگان این مجلس محسوب می‌شد. وارستگی اخلاقی ایشان به حدی بود که حتی استادش علامه طباطبائی در نماز جماعت، به او اقتدا می‌کرد. آیتالله العظمی شبیری زنجانی که هم‌درس و هم‌دوره‌ای آن فقیه فقیه بوده، درباره ایشان گفته است: «در اوایل تحصیل طلبگی که گاهی با رفقا به بیرون می‌رفتیم و من جمله از آقایانی که - بزرگانی که - باهم بودیم، یکی آقای مطهری بود. گاهی که نماز جماعت مغرب تعطیل بود، می‌رفتیم گردش. مورد اتفاق تمام ماها ایشان (آیتالله موسوی) بود که نماز جماعت را هم با ایشان می‌خواندیم...»

آیتالله موسوی زنجانی (مشهور به میرآقا) پس از ترور نافرمام امام جمعه اسبق زنجان، حضرت آیتالله العظمی عزالدین حسینی زنجانی، در تابستان ۱۳۶۱ به پیشنهاد و حمایت جمعی از روحانیون انقلابی زنجان از سوی امام خمینی ره به نمایندگی ایشان در استان و امامت جمعه شهر زنجان منصوب شد. آن سال‌ها استان قزوین نیز بخشی از استان زنجان محسوب می‌شد. آیتالله موسوی زنجانی زمانی به این منصب برگزیده شد که دو فرزندش به شهادت رسیده بودند. نخست در سال ۱۳۵۵ محمدمهدی موسوی ۲۲ ساله و دانشجوی دانشگاه صنعتی شریف در زندان‌های رژیم شاه به شهادت رسیده و دومین فرزند شهید ایشان نیز در ۱۷ سالگی و در عملیات آزادسازی خرمشهر به فیض شهادت نایل آمده بود. بدین ترتیب این پدر دو شهید و یک جانباز که خود از شاگردان نخبه حوزه درسی مرحوم آیتالله سید محمد داماد بود و از محضر آیتالله العظمی بروجردی، امام خمینی ره و علامه طباطبائی نیز بهره‌ها برده بود پس از سال‌ها فعالیت مذهبی در قم و تهران، به دستور امام خمینی عازم زادگاه خویش شد و هدایت دینی مردم استان زنجان را بر عهده گرفت.

آیتالله موسوی زنجانی همچنین از اعضای مجلس خبرگان تدوین قانون اساسی بود و از نخستین دوره خبرگان رهبری تا پایان عمر

زنجانی، تأثیر مهمی در این روند داشت. او بارها در جبهه حضور یافت و خطبه‌های پرشوری در حمایت از رزمندگان ایراد کرد که همچنان در یاد و خاطره بسیاری از ایشان گران و رزمندگان زنجانی باقی مانده است.

آیتالله سید اسماعیل موسوی زنجانی، امام جمعه فقیه زنجان، سرانجام پس از بیست سال عهده‌داری زعامت دینی مردم زنجان، صبح چهارشنبه ۲۷ آذر ۱۳۸۱ هنگام زیارت مرقد مطهر حضرت ثامن‌الامنه، امام رضا ره دچار ایست قلبی شد و به رحمت ایزدی پیوست. پیکرش در شهرهای مشهد، زنجان و قم تشییع شد. در مشهد، حضرت آیتالله العظمی حسینی زنجانی و در قم حضرت آیتالله العظمی سید موسی شبیری زنجانی بر پیکر این روحانی وارسته نماز خواندند. در زنجان نیز پس از تشییع کهنظیر، آیتالله سید جعفر شبیری زنجانی (برادر آیتالله العظمی آقاموسی شبیری) نماز میت را قلمه کرد.

منتخب

آیت‌الله موسوی زنجانی بارها در جبهه حضور یافت و خطبه‌های پرشوری در حمایت از رزمندگان ایراد کرد که همچنان در یاد و خاطره بسیاری از ایشان گران و رزمندگان زنجانی باقی مانده است

چندی در آن پرورش یافته‌اند، مانند: حضرات آیات شیخ عبدالکریم زنجانی، حاج سید محمد محمود امام جمعه، سید احمد زنجانی (والد آیت‌الله آقا موسی شبیری زنجانی)، سید یونس اردبیلی. حلقهٔ درس حجت‌الاسلام در زنجان همسنگ جلسات بزرگ درس خارج حوزهٔ نجف شمرده می‌شده است. در این اواخر نیز از منزل مرحوم حاج میرزا عبدالرحیم واسعی، عملاً به عنوان یک مدرس استفاده می‌شد و ایشان جلسات دروس سطوح و خارج خود را در همان بیت برگزار می‌کردند. حوزهٔ علمی زنجان، در زمان حکومت رضاخان، بسیار مورد تهاجم قرار گرفت و آسیب‌های فراوانی به آن وارد شد. با درگذشت آیت‌الله میرزا محمود زنجانی در سال ۱۳۳۵، فرزند ایشان سیدعزالدین که در حوزه‌های علمی زنجان، قم و نجف تحصیل کرده بود، به زنجان بازگشت و اقامهٔ نماز جمعه و زعامت دینی شهر را بر عهده گرفت. با آغاز

نهضت امام خمینی ره در سال ۱۰۴۲ این آیت‌الله ۴۲ ساله نیز که از شاگردان محبوب امام ره بود، به صف مخالفان رژیم پهلوی پیوست و بازداشت شد. تداوم مخالفت‌های وی به تبعید هفت‌ساله‌اش به مشهد انجامید و با پیروزی انقلاب، به دستور امام خمینی ره به زنجان بازگشت. اما حضور دوباره او چندان به درازا نکشید و پس از دو سال به مهاجرت دائمی به مشهد مجبور شد. هنگامی که مشغول وضو گرفتن در حیاط خانه‌اش بود، به منظور تهدید ایشان، هدف ترویج ناموفق قرار گرفتند. امام جمعهٔ سابق و پرنفوذ شهر به ترک دائمی زادگاهش و بازگشت به مشهد مجبور شد. پس از ایشان، مرحوم آیت‌الله موسوی زنجانی ره تولیت حوزهٔ علمی زنجان و امامت جمعهٔ شهر را عهده‌دار شدند و بیست سال از عمر خویش را وقف احیای این حوزهٔ کهن کردند.

گفته می‌شود در سال‌های پیش از تأسیس حوزهٔ علمی قم، دو شهر زنجان و اصفهان، پس از حوزهٔ علمی هراز سالهٔ نجف، مرکز تحصیلات عالی علوم دینی بود. بزرگان و فقیهانی چون آخوند ملا قربان‌علی زنجانی (از پیشوایان مشروعه‌خواه عصر مشروطه که بیرم ارمنی او را به عراق تبعید کرد، آیت‌الله العظمی سید احمد زنجانی (پدر آیت‌الله العظمی سید موسی شبیری زنجانی)، آیت‌الله سید رضا زنجانی (رهبر نهضت مقاومت ملی)، آیت‌الله میرزا باقر زنجانی (از علمای بزرگ نجف)، آیت‌الله العظمی عبدالکریم زنجانی (امام زنجانی که مورد احترام بسیاری از دولتمردان کشورهای اسلامی بود) و استاد رضا روزه (هم کلاسی آیت‌الله سیدعزالدین زنجانی و از فیزیک‌دانان برجستهٔ دههٔ چهل و پنجاه شمسی) برخی از نمونه‌های عصر طلایی حوزهٔ علمی زنجان بودند.

گفتگو

گفتگو با سرکار خانم علی‌زاده، مدیر حوزهٔ علمی الزهرا زنجان

معرفی حوزهٔ علمی خواهران الزهرا علیها السلام

لطفاً دربارهٔ پیشینهٔ علمی خودتان با ما بیاید.

از سال ۱۳۶۲ خدمت حجت‌الاسلام ابوالفضل سلیمی، به همراه سایر بانوان طلبه دروس مقدماتی حوزه را آغاز کردم. این دروس در حلقهٔ علمی که ایشان به صورت مکتب‌خانه در منزلشان برای تربیت دینی برادران و خواهران طلبه سازمان داده بود برگزار می‌شد و هنوز با برنامه‌های تفسیر قرآن و نهج‌البلاغه ادامه دارد. عربی آسان مرحوم رضا روزه، صمدیه، مبایذ العربیه و سایر متون کهن را از امام جمعهٔ فقید، آیت‌الله موسوی و سایر حجج اسلام تلمذ نمودم. پس از سازمان‌یابی مرکز مدیریت حوزهٔ علمی خواهران، سطح دورا تمام کرده و تاکنون در حوزهٔ علمی الزهراء علیها السلام زنجان توفیق خدمتگزاری را داشته‌ام.

نظام درسی و علمی حوزهٔ علمی خواهران زنجان چگونه است؟ چه تعداد استاد و طلبه در حوزه شما تحصیل می‌کنند؟

شوق بانوان به امور دینی از خواسته‌های رهبر انقلاب و امام راحل ره است. به طوری که حوزهٔ علمی الزهراء زنجان در سال ۱۳۷۰ تحت اشراف امام جمعهٔ فقید زنجان، آیت‌الله سید اسماعیل موسوی تأسیس شد و از سال ۱۳۷۵ تحت مدیریت حوزه‌های علمی خواهران کشور قرار گرفت. برنامهٔ درسی سطح یک و دو در طول ده‌ترم با ۱۹۰ واحد دروس حوزوی آرایه می‌شود که به فال‌التحصیلان این دوره، مدرک سطح دو اعطا می‌شود که در این مدرسه این برنامه‌ها اجرا می‌گردد. حوزهٔ علمی الزهرا در سال ۱۳۷۸ به عنوان حوزهٔ نمونهٔ کشوری برگزیده شد و سال‌هاست که طلبه‌های این مدرسه در المپیادهای حوزوی معرفی می‌شوند. حوزهٔ علمی دیگری به نام نور الزهراء، تحت اشراف آیت‌الله سید محمد حسینی با مدیریت سرکار خانم علمی فرد در سطح سه حوزه، طلبه پذیرش می‌کند. حدوداً دویست طلبه در این دو مدرسه به تحصیل مشغولند که سی استاد در حوزهٔ علمی الزهراء تدریس می‌کنند. حجج اسلام سلیمی، علوی، مصطفوی و نیز سرکار خانم‌ها علمی فرد، سپهری و باقری از استادان حوزهٔ علمی خواهران زنجان هستند. در شهرستان‌های مجاور نیز، مدرسه

علمیه فاطمیه اهر و الزهراء هیدج قرار دارد که بانوان فرهیخته حوزوی را تربیت می‌کنند.

آیا نظام درسی شما به‌ر برنامه‌های هر کم‌زیر می‌تواند محدود می‌شود؟

خیر، اگر چه تأکید اصلی مدرسه بر برنامهٔ درسی منظمی استوار شده است، اما فضیلت‌های دیگر فراموش نشده، مانند درس اخلاق و تفسیر برای عموم، برگزاری نماز جماعت، دعا و قرائت قرآن، برنامهٔ مطالعاتی آثار شهید مطهری، بررسی تفسیری آیات قرآن در کلاس تدریس قرآن، مشاوره به بانوان طلبه، برگزاری کلاس‌های کامپیوتر، زبان انگلیسی و عربی، اجرای برنامه‌های پژوهشی، مانند کلاس روش تحقیق، برنامهٔ ورزش و سلامت و نشریهٔ «مشکوه» که در سال چندین شمارهٔ پیاپی را منتشر می‌کند، از برنامه‌های حوزهٔ علمی الزهراء هستند.